

Podrobnejše so opredeljena tudi izletniška potovanja. Avtor je izvedel 1022 anket v štirih večjih slovenskih mestih. (Ljubljana, Maribor, Kranj, Murska Sobota). Zanimiva in hkrati pričakovana je avtorjeva ugotovitev, da je pogostost izletov (zlasti ob koncu tedna) v tesni zvezi z velikostjo mesta. V povprečju se dobra tretjina mestnih prebivalcev ob koncu tedna odpravi na izlet v rekreacijska področja, ki so od stalnega bivališča oddaljena manj kot 50 km. Večina se na izlet odpravi zaradi bivanja v naravi, nekateri obiskujejo kulturne spomenike, drugi pa se odpravijo na obisk k sorodnikom. Vedno večje število se jih odloča za aktivno rekreacijo, torej za sprehode, čolnarjenje ter združujejo prijetno s koristnim.

Razpravi je priložena pregledna karta rekreacijskih in turističnih področij Slovenije. Sestavek predstavlja sicer zgoščen, a celovit prikaz razvoja in pglavitnih smeri rekreacije v Sloveniji, manjša pozornost pa je namenjena obravnavi naravnih potez, ki tudi vplivajo na smer in obliko rekreacije. Avtor pravilno ugotavlja, da bo potrebno drugače ovrednotiti obsestna področja, ki se v vedno večji meri vključujejo v rekreacijo. Posebno pozornost pa bo potrebno nameniti odnosu med posledicami rekreacije in naravovarstvenimi zahtevami. Rezultati ankete kažejo, da se na izlete v naravo odpravlja vedno večje število meščanov, njihov odnos do človekovega okolja pa je večkrat potrošniški. Pričujoči prispevek je vsekakor dobrodošla in koristna informacija tujim geografom, ki jih zanimajo vprašanja rekreacije in njene posledice.

Dušan Plut

Iz ostale jugoslovanske geografske in sorodne književnosti

Dr. Branislav Bukurov, Banat i Srem. Matica Srpska, Novi Sad 1978, str. 141.

Številnim svojim delom s področja Vojvodine je njen daleč najbolj ploden proučevalec Branislav Bukurov dodal novo, monografsko zastavljeno geografski pregled Bačke, Banata in Srema. Svoje ambicije in zasnovo je avtor obrazložil v uvodu. Delo naj bi izšlo kot sestavni del monografije SR Srbije, ki pa žal ni bila uresničena.

Ta geografski pregled, ki ima namen kompleksno predstaviti regijo širšemu krogu zainteresiranih, je metodološko podoben predhodnim avtorjevim študijam. Močno izstopa avtorjeva spretnost kompleksnega in jasne regionalnogeografskega prikazovanja, kar je velike vrednosti za uporabnike. Zasnova je pravzaprav klasično regionalna z vsemi poglavji, ki so dokaj enakovredno obdelana. Razen nekaj splošnih skic tudi ni nobene karte, tabele ali diagrama. Podobno kot v številnih regionalnogeografskih študijah je tudi v tej gospodarstvu odmerjenega malo prostora, čeprav je tukaj kmetijstvo in z njim povezani problemi izstopajoč pojav, pa tudi druge gospodarske panoge so se močno razvile kot dejavnik regionalnega razvoja, z njimi v zvezi pa tudi urbana središča. Še posebej bi prišla prav podrobnejša predstavitev družbenega sektorja kmetijstva in problemov družbenih kmetijskih obratov kot posebno zanimiv in v geografskem pogledu prevladujoč pojav. Zanimivo je, da takšnih razprav tudi ne najdemo v seznamu literature.

Bukurov je Vojvodino predstavil ločeno po treh njenih, na splošno sicer dokaj enakih pokrajinah, med katerimi pa so številne bistvene razlike, tako v fizičnem okolju kot tudi v socio-ekonomski strukturi. Za njihovo podrobnejše spoznavanje in za jasnost predstavitve je to še posebej pozitivno. Ni pa podana primerjava med tremi regijami. Ta bi bila, ne glede na leta 1968 izšlo Monografijo Vojvodine, še zlasti dragocena, celo

nujna, spriči upravno politične enotnosti pokrajine ter enotnega gospodarskega prostora in ne nazadnje tudi zaradi celovite primerjave z eventualno kasneje napisanimi monografijami ožje Srbije in SAP Kosova.

Mirko Pak

Spomen zbornik. Ob 30. obletnici Geografskega društva Hrvatske (1947—1977). Geografsko društvo Hrvatske. Zagreb 1980.

Geografsko društvo Hrvatske je 6. in 7. januarja 1977. leta proslavljalo svojo 30. letnico. Rezultat tega pomembnega dogodka je kar 339 strani obsežen zbornik, vsebinsko sestavljen iz treh delov.

Prvi del zbornika prinaša poročilo o 30 letnem delovanju društva, o proglasitvi častnih članov, med katerimi je tudi akademik dr. Svetozar Ilesić in drugo.

Zelo obsežen je drugi del z devetnajstimi natisnjenimi referati, prebranimi na proslavi na znanstvenem srečanju pod naslovom »Sodobne tendence v geografskih proučevanjih v SR Hrvatski«. Referati so tematsko in po pristopu izredno heterogeni ter se dotaknejo domala vseh geografskih problemov: reliefa (A. Bognar), vode (V. Ridjanović), klime (T. Šegota), socialnogeografskih problemov turizma (I. Blažević, Z. Pepeonik), urbanizacije (V. Koči, T. Rodica, S. Zuljić, H. Turk, M. Vresk), prometa (A. Malić, M. Sić), splošnih regionalnih problemov (K. Derado, N. Stražičić, P. Kurtek), demogeografije (M. Friganović, D. Feletar), teoretičnih razglabljanj R. Pavića o geografskih aspektih toponomije in J. Roglića o potrebi in značaju raziskovanja primorskega krasa. Deloma so prispevki del sinteze obsežnejšega raziskovalnega dela in so dokaj kvantitativno sintetsko zasnovani. Poleg njih so v drugem delu za to priložnost posebej napisani prispevki, ki bodisi odpirajo nove zelo aktualne geografske probleme ali pomenijo zanimiva in koristna razmišljanja o njih.

Zbornik izredno posrečeno dopolnjuje tretji del z dokumenti in poročili o nastanku društva, sestavo vseh dosedanjih odborov društva, s prispevki o delu posameznih sekcij in organov ter o akcijah društva, sestankih, predavanjih in seminarjih ter z bibliografijo del objavljenih v glasilih Geografskega društva Hrvatske. Vsekakor je zbornik trajen dokument društvene dejavnosti pa tudi prizadevanj hrvaških geografov na raziskovalnem področju.

Mirko Pak

Čovek, priroda i ljudska naselja. 138 strani.
1979. 1. knjiga 154 strani, 2. knjiga 412 strani.

Čovek, Priroda i ljudska naselja. 138 strani.

Izdal: Beogradski izdavačko-grafični zavod OOUR Izdavačka delatnost. Beograd 1979.

S programom dela »Saveta za čovekovo sredino i prostorno uredjenje« Zveznega izvršnega sveta in izvršilnih svetov republik ter pokrajin je bila koncem leta 1976 predvidena izdelava pregleda stanja. Na osnovi tega načrta je bila sestavljena delovna skupina, ki je v sodelovanju s številnimi zveznimi ustanovami in v strokovnem sodelovanju Inštituta za arhitekturo in urbanizem Srbije pripravila obravnavano publikacijo. Pregled stanja obravnava petletno obdobje 1971—76 z načrtom, da se vnaprej izdelujejo taka poročila vsakih pet let. Vsi podatki in ankete so za časovna obdobja 1961, 1971 ter 1976. Zaradi same narave obravnavane teme je to zelo kompleksno zasnovan pregled stanja. Pri delu so sodelovali številni sodelavci, kar je bil brez dvoma organizacijsko in tudi praktično zelo zahteven in